

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 12Co/522/2013
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6912212938
Dátum vydania rozhodnutia: 26. 02. 2015
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Danica Kočičková
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2015:6912212938.1

ROZSUDOK V MENE SLOVENSKEJ REPUBLIKY

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedníčky senátu JUDr. Danice Kočičkovej a sudcov JUDr. Petra Kvietka a Mgr. Kataríny Katkovej, v právnej veci navrhovateľa POHOTOVOSTĚ, s. r. o., IČO: 35 807 598, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpeného právnym zástupcom Fridrich Paľko, s. r. o., IČO: 36 864 421, so sídlom v Bratislave, Grösslingova č. 4, v mene ktorého pred súdom koná doc. JUDr. Branislav Fridrich, PhD., advokát a konateľ, proti odporcovi Slovenská republika, za ktorého pred súdom koná Ministerstvo spravodlivosti Slovenskej republiky, so sídlom v Bratislave, Župné námestie č. 13, o náhradu majetkovej škody a nemajetkovej ujmy, o odvolaní navrhovateľa proti rozsudku Okresného súdu Rimavská Sobota č. k. 13C/186/2012-41 zo dňa 20. 08. 2013, takto

rozhodol:

Rozsudok okresného súdu **p o t v r d z u j e .**

Odporcovi náhradu trov odvolacieho konania **n e p r i z n á v a .**

odôvodnenie:

Napadnutým rozsudkom okresný súd zamietol návrh navrhovateľa na začatie konania, ktorým sa voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej okresným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, t. j. zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty a súčasne preskúmaním vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) v rozpore so zákonom. Náhradu trov konania odporcovi nepriznal. Okresný súd vykonal dokazovanie exekučným spisom a zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 13. 08. 2011 a exekučný súd ju zamietol uznesením zo dňa 20. 09. 2011. Konštatoval, že na zamietnutie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia zákon nestanovuje žiadnu lehotu; uvedené obdobie bolo potrebné na preskúmanie formálnej a materiálnej vykonateľnosti navrhovateľom predloženého exekučného titulu z hľadiska ustanovení na ochranu spotrebiteľa. Na základe vykonaného dokazovania exekučným spisom dospel k záveru, že v rámci uvedeného postupu exekučného súdu nedošlo k prieťahom v konaní a exekučný súd bol oprávnený skúmať, či predložený exekučný titul (rozhodcovský rozsudok) nie je v rozpore so zákonom. Okresný súd uzavrel, že nemal preukázaný tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu ako jeden z predpokladov pre vznik zodpovednosti odporcu za škodu a svoje rozhodnutie oprel o ustanovenia § 9 ods. 1, ods. 2 zákona č. 514/2003 Z. z. o zodpovednosti za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci a o zmene niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a § 44 ods. 2 Exekučného poriadku. O trovách konania rozhodol podľa § 142 ods. 1 Občianskeho súdneho poriadku (ďalej len „O. s. p.“).

Proti rozsudku okresného súdu podal navrhovateľ včas odvolanie. Domáhal sa zrušenia napadnutého rozsudku a vrátenia veci okresnému súdu na ďalšie konanie. Vyjadril názor, že vo veci rozhodoval

vylúčený sudca. Okresný súd rozhodol v jeho neprítomnosti, hoci na tento postup neboli splnené zákonné podmienky. Trval na osobnej účasti jeho právneho zástupcu na pojednávaní, ktoré bude vedené nestranným sudcom na nestrannom súde. Okresný súd nemohol rozhodnúť vo veci samej, pretože v čase rozhodnutia nebolo ešte právoplatné uznesenie o zamietnutí jeho návrhu na prerušenie konania. Okresný súd mu odňal možnosť konať pred súdom, pretože sa nemal možnosť vyjadriť k tvrdeniam odporcu ani k vykonaným dôkazom, na ktorých okresný súd založil svoje rozhodnutie, čím došlo aj k porušeniu jeho práva na kontradiktórne konanie. Tvrdenia okresného súdu o dodržaní zákonných lehôt v exekučnom konaní nekorešpondujú s časovými úsekmi uvedenými v odôvodnení napadnutého rozsudku. Neboli splnené zákonné podmienky na rozhodnutie v jeho neprítomnosti a okresný súd vykonal dokazovanie, ktorého obsah a rozsah si bez uvedenia dôvodu určil sám. Zdôraznil presvedčenie o porušení jeho práva v exekučnom konaní na rozhodnutie v zákonnej lehote.

K odvolaniu navrhovateľa sa vyjadril odporca. Rozsudok okresného súdu žiadal potvrdiť ako vecne správny. K dôvodom odvolania uviedol, že súd na pojednávaní aplikoval § 101 ods. 2 O. s. p., teda pojednával v neprítomnosti navrhovateľa, keďže tento bol riadne predvolaný a nepožiadal o odročenie z dôležitých dôvodov. V súvislosti s námietkami navrhovateľa dotýkajúcimi sa nestrannosti sudcu poukázal na rozhodovaciu činnosť Ústavného súdu Slovenskej republiky, pri ktorej tento v zafinancoval obsah základného práva na prejednanie vecí nestranným súdom, táto v rozhodnutiach I. ÚS 73/97, I. ÚS 27/98 a II. ÚS 121/2003. Vo vzťahu k námietke, že meritórne rozhodnutie neprichádzalo do úvahy, kým súd právoplatne nerozhodol o zamietnutí návrhu na prerušenie konania, uviedol, že je plne v súlade s požiadavkou hospodárnosti konania, aby súd po neprávoplatnom zamietnutí nedôvodného návrhu na prerušenie konania rozhodol vo veci. V tejto súvislosti poukázal na závery Ústavného súdu ČR sp. zn.: Pl. ÚS 15/01. Námietky vo vzťahu k škode považuje za irelevantné, pretože súd návrh zamietol z dôvodu, že v exekučnom konaní nedošlo k prietahom, teda z dôvodu nepreukázania nesprávneho úradného postupu. Za takéhoto stavu pre rozhodnutie vo veci nie je významné posúdenie vzniku škody a nemajetkovej ujmy.

Krajský súd, ako súd odvolací, vec preskúmal v rozsahu určenom ustanovením § 212 ods. 1 O. s. p., bez nariadenia pojednávania podľa § 214 ods. 2 O. s. p. a rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. ako vecne správny potvrdil.

Podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p., odvolací súd rozhodnutie potvrdí, ak je vo výroku vecne správne. Ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

Zo spisu okresného súdu vyplýva, že návrhom na začatie konania sa navrhovateľ voči odporcovi domáhal vyčíslenej náhrady majetkovej škody a nemajetkovej ujmy spôsobenej okresným súdom ako exekučným súdom v exekučnom konaní tvrdeným nesprávnym úradným postupom, t. j. zamietnutím žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie po uplynutí zákonnej lehoty a súčasne preskúmaním vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku) v rozpore so zákonom. Navrhovateľ navrhol vykonať dokazovanie len konkrétnym exekučným spisom okresného súdu. Priamo v návrhu na začatie konania vzniesol navrhovateľ námietku zaujatosti všetkých sudcov okresného súdu, o ktorej riadne rozhodol nadriadený súd tak, že zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania prejednávanéj veci nevyvlúčil. Okresný súd doručil návrh navrhovateľa odporcovi na vyjadrenie. Obidvom účastníkom konania doručil písomné poučenie účastníka konania okrem iného aj podľa § 120 ods. 4 O. s. p. Vyjadrenie odporcu k návrhu riadne doručil navrhovateľovi prostredníctvom pošty. Na prejednanie veci samej nariadil okresný súd pojednávanie, na ktoré riadne a včas predvolal právneho zástupcu navrhovateľa a zástupcu odporcu. Pred pojednávaním doručil navrhovateľ okresnému súdu žiadosť o zrušenie nariadeného pojednávania a návrh na prerušenie konania do rozhodnutia ústavného súdu o jeho sťažnosti proti rozhodnutiu nadriadeného súdu o nevyvlúčení zákonného sudcu z pojednávania a rozhodovania veci. Okresný súd uznesením vyhláseným do zápisnice o pojednávaní žiadosti navrhovateľa o zrušenie nariadeného pojednávania nevyhovet a návrh navrhovateľa na prerušenie konania zamietol. Následne vykonal dokazovanie pripojeným exekučným spisom, vyhlásil dokazovanie za skončené a verejne vyhlásil napadnutý rozsudok. K spisu okresného súdu je pripojený v napadnutom rozsudku uvedený konkrétny exekučný spis ohľadne exekučného konania, v ktorom mala byť navrhovateľovi podľa návrhu nesprávnym úradným postupom exekučného súdu spôsobená tvrdená škoda.

Odvolaie navrhovateľa nie je dôvodné.

Odvolaí súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky navrhovateľa ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom okresného súdu a udáva, že sa v plnom rozsahu stotožňuje so skutkovými a právnymi závermi okresného súdu, osvojuje si dôvody napadnutého rozsudku okresného súdu a v zmysle § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. na ne v celom rozsahu poukazuje.

Na zdôraznenie správnosti napadnutého rozsudku a reagujúc na odvolacie dôvody navrhovateľa odvolací súd udáva, že okresný súd na základe vykonaných dôkazov dospel k správnym skutkovým zisteniam, na ktoré aplikoval správne ustanovenie právneho predpisu a súčasne vec správne právne posúdil. Záver okresného súdu o nenaplnení predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu považuje aj odvolací súd v celom rozsahu za správny, pretože navrhovateľ nepreukázal tvrdený nesprávny úradný postup exekučného súdu v spornom exekučnom konaní. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania navrhovateľa viazaný (§ 212 ods. 1 O. s. p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami navrhovateľa uvedenými v odvolaní a procesným postupom okresného súdu, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 212 ods. 3 O. s. p.).

Odvolaia námietka navrhovateľa, že v prejednávanej veci rozhodoval vylúčený sudca nie je dôvodná. Tvrdenie o vylúčení zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci založil navrhovateľ na argumente, že tento je sudcom rovnakého súdu, ktorý mu ako exekučný súd svojim nesprávnym úradným postupom mal spôsobiť uplatnenú škodu. Súdna prax dospelá k ustálenému záveru, že dôvod na vylúčenie sudcu nezakladá sama skutočnosť, že sudca má prejednať a rozhodnúť vec, v ktorej odporcom je súd, na ktorom tento sudca vykonáva súdnictvo (pozri napríklad uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Nc/14/2010 zo dňa 31.05.2010); dôvodom na vylúčenie sudcu nie je bez ďalšieho ani to, že vykonáva súdnictvo na súde, ktorý údajne podľa tvrdenia navrhovateľa svojim nesprávnym úradným postupom v inej právnej veci založil zodpovednosť odporcu za majetkovú škodu a nemajetkovú ujmu (pozri napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/201/2013 zo dňa 19. 06. 2013, sp. zn. 3Cdo/102/2013 zo dňa 11. 03. 2013 alebo sp. zn. 3Cdo/202/2013 zo dňa 12. 09. 2013, rovnako aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 30Cdo/727/2011 zo dňa 27. 04. 2012). O navrhovateľom vznesenej námietke zaujatosti zákonného sudcu riadne rozhodol nadriadený súd s tým, že zákonného sudcu z prejednávania a rozhodovania veci nevylúčil; zo spisu okresného súdu súčasne vyplýva, že uznesenie nadriadeného súdu bolo účastníkom riadne doručené. Iné (nové) dôvody zaujatosti zákonného sudcu navrhovateľ v odvolaní neuviedol.

Odvolaia námietka navrhovateľa, že mu okresný súd uskutočnením pojednávania v jeho neprítomnosti a vykonaním dokazovania exekučným spisom v jeho neprítomnosti odňal možnosť konať pred súdom a porušil jeho právo na kontradiktórne konanie tiež nie je dôvodná. Zo spisu vyplýva, že predvolanie na pojednávanie doručil okresný súd právnemu zástupcovi navrhovateľa riadne prostredníctvom pošty a včas s poskytnutím päťdňovej zákonnej lehoty na prípravu na pojednávanie. Navrhovateľ žiadal o zrušenie pojednávania v podstate z dôvodu, že zákonný sudca je vylúčený z prejednávania a rozhodovania veci, iný dôvod na odročenie pojednávania neuviedol. O námietke zaujatosti sudcov okresného súdu vznesenej navrhovateľom nadriadený súd riadne rozhodol. Nesúhlas navrhovateľa s rozhodnutím nadriadeného súdu nie je dôležitým dôvodom na odročenie pojednávania, pretože navrhovateľovi zostáva zachovaný odvolací dôvod spočívajúci v tvrdení, že rozhodoval vylúčený sudca (§ 205 ods. 2 písm. a/ O. s. p. v spojení s § 221 ods. 1 písm. g/ O. s. p.). Na vykonanie pojednávania v neprítomnosti riadne a včas predvolaného navrhovateľa preto boli podľa odvolacieho súdu splnené zákonné podmienky (§ 101 ods. 2 O. s. p.). Postupom okresného súdu v súlade so zákonom nemôže dôjsť k odňatiu možnosti účastníka konať pred súdom. Navyše zo spisu okresného súdu vyplýva, že navrhovateľovi bolo riadne doručené aj vyjadrenie odporcu k návrhu. K odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani v rámci dokazovania. Okresný súd síce vykonal dokazovanie na pojednávaní v neprítomnosti účastníkov konania (§ 101 ods. 2 O. s. p.), toto však pozostávalo len s oboznámením sa s exekučným spisom, ktorý ako dôkaz navrhol vykonať samotný navrhovateľ priamo v návrhu na začatie konania s tým, že navrhovateľ bol účastníkom uvedeného exekučného konania a teda obsah exekučného spisu z hľadiska tvrdených skutočností o dobe od podania žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie do rozhodnutia exekučného súdu o jej zamietnutí mu bol nepochybné

známy, pretože z exekučného spisu vyplýva, že všetky rozhodnutia boli navrhovateľovi riadne doručené. Iné dokazovanie okresný súd nevykonával. Odvolací súd v zhode s okresným súdom dospel k záveru, že v tomto rozsahu vykonané dokazovanie je dostatočné na rozhodnutie vo veci samej. K odňatiu možnosti navrhovateľa konať pred súdom nedošlo ani postupom okresného súdu, ktorý napadnutým rozsudkom rozhodol vo veci samej pred nadobudnutím právoplatnosti uznesenia o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania. Týmto postupom okresného súdu nebol navrhovateľ vylúčený z uplatnenia žiadneho svojho procesného oprávnenia a je plne odôvodnený hospodárnosťou konania; navyše vyhláseným uznesením o zamietnutí návrhu navrhovateľa na prerušenie konania bol okresný súd viazaný (§ 170 ods. 1 O. s. p.) a preto mohol pokračovať v konaní.

Navrhovateľ v odvolaní spochybnil záver okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu, keď trval na porušení svojho práva na rozhodnutie v zákonnej lehote. Odvolací súd v plnom rozsahu súhlasí aj so záverom okresného súdu o nepreukázaní nesprávneho úradného postupu exekučného súdu pri rozhodovaní o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie ako jedného z predpokladov zodpovednosti odporcu za škodu spôsobenú pri výkone verejnej moci. Ťažisko argumentácie navrhovateľa o nesprávnom úradnom postupe exekučného súdu spočívalo v tvrdení, že k zamietnutiu žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie došlo po uplynutí zákonnej pätnásťdňovej lehoty. Súdna prax sa však ustálila na závere, že lehota pätnásť dní od doručenia žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie neplatí, ak exekučný súd zistí rozpor žiadosti alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného titulu so zákonom a musí rozhodnúť o zamietnutí žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/605/2012 zo dňa 14. 12. 2012, sp. zn. II.ÚS/520/2012 zo dňa 10. 07. 2013, sp. zn. II.ÚS/248/2013 zo dňa 25. 04. 2013 alebo sp. zn. II.ÚS/112/2013 zo dňa 13. 02. 2013). Preto v prípade, že okresný súd z pripojeného exekučného spisu zistil, že žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie bola exekučnému súdu doručená dňa 13. 08. 2011 (v tejto súvislosti odvolací súd podotýka, že vo vzťahu k nesprávnemu úradnému postupu exekučného súdu nie je rozhodujúce, kedy začalo samotné exekučné konanie) a exekučný súd ju zamietol uznesením zo dňa 20. 09. 2011, uvedený postup a obdobie nemožno považovať za nesprávny úradný postup (prietahy v konaní) a je plne odôvodnený potrebou skúmania formálnej a materiálnej vykonateľnosti predloženého exekučného titulu. Odvolací súd podotýka, že vzhľadom na množstvo exekučných konaní, ktoré navrhovateľ iniciuje pred okresným súdom, je ústavne akceptovateľná aj relatívne dlhšia lehota nevyhnutne potrebná na vykonanie tejto činnosti (pozri napríklad uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. IV.ÚS/606/2012 zo dňa 14. 12. 2012 alebo sp. zn. II.ÚS/245/2013 zo dňa 25. 04. 2013).

Za nesprávny úradný postup exekučného súdu nie je možné považovať ani to, že po doručení žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie na základe rozhodcovského rozsudku pristúpil exekučný súd k riešeniu otázky, či rozhodcovské konanie prebehlo na základe platne uzavretej rozhodcovskej zmluvy (rozhodcovskej doložky). Súdna prax dospela k ustálenému záveru, že pokiaľ oprávnený v návrhu na vykonanie exekúcie označí za exekučný titul rozhodcovský rozsudok, je exekučný súd nielen oprávnený, ale aj povinný už v tomto štádiu konania z vlastnej iniciatívy riešiť otázku, či právomoc rozhodcovského súdu bola založená platne uzavretou rozhodcovskou zmluvou ako podmienku materiálnej vykonateľnosti exekučného titulu, keď týmto postupom nedochádza k preskúmaniu vecnej správnosti predloženého exekučného titulu (rozhodcovského rozsudku), ale len k posúdeniu, či predložený exekučný titul je v súlade so zákonom. Ak exekučný súd zistí, že právomoc rozhodcovského súdu bola založená na základe neplatnej rozhodcovskej zmluvy, je povinný z toho vyvodiť všetky právne dôsledky tak, aby zmluvná strana (spotrebiteľ) nebola neplatnou rozhodcovskou zmluvou viazaná, t. j. exekučný súd je povinný žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia zamietnuť (porovnaj napríklad uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/146/2011 zo dňa 13. 10. 2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 46/2012, sp. zn. 3MCdo/11/2010 zo dňa 26. 09. 2011 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 47/2012, sp. zn. 6Cdo/105/2011 zo dňa 10. 10. 2012 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 66/2013 a sp. zn. 5Cdo/230/2011 zo dňa 18. 09. 2012 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky pod č. R 68/2013, ale aj uznesenia Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 1 M Cdo/15/2012 zo dňa 22. 05. 2013, sp. zn. 2Cdo/239/2012 zo dňa 30. 04. 2013, sp. zn.

4Cdo/88/2013 zo dňa 24. 10. 2013, sp. zn. 5 M Cdo/25/2012 zo dňa 12. 06. 2013, sp. zn. 7Cdo/235/2012 zo dňa 12. 06. 2013 a mnohé iné; pozri aj uznesenia Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/381/2012 zo dňa 22. 08. 2012, sp. zn. II.ÚS/545/2010 zo dňa 09. 12. 2010 a sp. zn. IV.ÚS/60/2011 zo dňa 03. 03. 2011 ako aj uznesenie Súdneho dvora Európskej únie vo veci zn. C-76/2010 Pohotovosť, s. r. o. proti S. Q. zo dňa 16. 11. 2010). Od tohto záveru nie je žiadny dôvod odkloniť sa ani v prejednávanej veci.

Vzhľadom na uvedené odvolací súd rozsudok okresného súdu podľa § 219 ods. 1 a 2 O. s. p. v celom rozsahu ako vecne správny potvrdil a to vrátane závislého výroku o trovách konania, ktorý bol tiež vecne správny a odôvodnený plným úspechom odporcu v konaní, ktorý však žiadne trovy konania nežiadal nahradiť.

O trovách odvolacieho konania rozhodol odvolací súd podľa § 224 ods. 1 O. s. p. v spojení s § 142 ods. 1 O. s. p., podľa ktorého účastníkovi, ktorý mal vo veci plný úspech, súd prizná náhradu trov potrebných na účelné uplatňovanie alebo bránenie práva proti účastníkovi, ktorý vo veci úspech nemal. Odporca bol v odvolacom konaní v plnom rozsahu úspešný a vzniklo mu voči plne neúspešnému navrhovateľovi právo na náhradu trov konania. Keďže však odporca neurobil žiadny návrh na rozhodnutie o trovách odvolacieho konania a ani mu žiadne nevyplývajú zo spisu, odvolací súd mu náhradu trov odvolacieho konania nepriznal.

Toto rozhodnutie prijal senát krajského súdu pomerom hlasov 3 : 0.

Poučenie:

Proti tomuto rozhodnutiu nie je odvolanie prípustné.